

1559941

КЕЙТ ФОКС

Спостерігачи
за
Землю
англійцями

«Вівсянка, сер», твідовий костюм, чай рівно о п'ятій, вишукані манери, аристократизм, снобізм, незворушність, гіперпунктуальність. Які ж насправді англійці?

Відома дослідниця Кейт Фокс створила дивовижно точний і напрочуд дотепний портрет англійського суспільства. Вона дослідила англійський національний характер під антропологічним мікроскопом і показала читачам дивну та чарівну культуру, що керується цілими кодексами негласних норм та поведінкових кодів. Правила розмов про погоду чи секс, споживання їжі чи флірт, чим відрізняється «іронічний садовий гном» від звичайного, закони облаштування оселі, видимі та невидимі класові індикатори, особливості славнозвісного англійського гумору — усе це та багато іншого про звички англійців, їхні примхи, виверти та дивацтва у ґрунтовній та веселій книжці Кейт Фокс.

[ЗМІСТ]

[ПЕРЕДМОВА ДО УКРАЇНСЬКОГО ВИДАННЯ]	
НЕПИСАНІ ПРАВИЛА І ЯК ЇХ ВСЕ-ТАКИ НАПИСАТИ.....	17

[ВСТУПНЕ СЛОВО]

ДОМАШНЯ АНТРОПОЛОГІЯ.....	21
«Грамматика» англійськості.....	22
Включене спостереження та його недоліки.....	24
Добрий, поганий та незручний.....	26
Моя сім'я та інші піддослідні щурі.....	29
Довіртеся мені, я ж антрополог.....	30
Нудно, але важливо.....	32
Природа культури.....	35
Встановлення правил.....	38
Глобалізація та трайбалізація.....	39
Клас та раса.....	41
Британськість та англійськість.....	49
Стереотипи та геноміка культури.....	51

[ЧАСТИНА ПЕРША]

КОДИ РОЗМОВ

ПОГОДА.....	55
Правила розмов про погоду.....	57
Правило взаємності.....	57
Правило контексту.....	58
Правило згоди.....	60
Винятки з правила згоди.....	61

Правило погодної ієрархії.....	63
Сніг та правило поміркованості.....	65
Погода як член родини.....	66
Прогноз погоди для мореплавців.....	68
Розмови про погоду та англійськість.....	70
СВІТСЬКА БЕСІДА.....	72
Правила знайомства.....	72
Правила неоковирності.....	73
Правило «Не називай свого імені».....	74
Проблема з «Приємно познайомитись!».....	76
Правило бентеги.....	78
Правила пліток по-англійськи.....	78
Правила приватності/стриманості.....	80
Правила гри «Вгадай-но».....	82
Правило дистанції.....	85
Стратегія взаємної відвертості.....	86
Винятки з правила приватності.....	87
«Виняток до друку».....	87
Статеві відмінності пліткування по-англійськи.....	89
Правило тону.....	91
Правило деталей.....	91
Правило зворотної реакції.....	92
Англійці-чоловіки, правило жвавості та трьох емоцій.....	92
Фатична розмова — «Bonding-talk».....	94
Жіночі фатичні розмови: правила компліментообміну.....	94
Чоловічі фатичні розмови:	
правило «Моє краще за твоє».....	96
І врешті-решт... правило довгих прощань.....	100
Англійськість та правила світських бесід.....	103
ПРАВИЛА ГУМОРУ.....	106
Правило «Як важливо не бути надто серйозним».....	107
Правило «Та годі вже!».....	109
Правила іронії.....	111
Правило знецінення.....	113
Правило самознецінення.....	116

Гумор та комедія	119
Гумор та клас	120
Правила гумору та англійськість	121
КЛАСОВІ ЛІНГВІСТИЧНІ КОДИ	123
Правило «Голосні проти приголосних»	124
Правила термінології або знову про «верхи» й «неверхи»	127
Сім смертних гріхів	128
<i>Пардон</i>	128
<i>Туалет</i>	129
<i>Серветка</i>	130
<i>Обід</i>	130
<i>Канапа</i>	131
<i>Вітальня</i>	131
<i>Солодке</i>	132
Правила крутого та простого	133
Правила класового бунту	135
Лінгвістичні коди та англійськість	137
НОВІ ПРАВИЛА РОЗМОВ: МОБІЛЬНІ ТЕЛЕФОНИ	139
РОЗМОВИ В ПАБІ	145
Правила англійських паб-розмов	147
Про приязність	147
Правило невидимої черги	149
Правило пантоміми	150
<i>Винятки з правила пантоміми</i>	152
Правила «дякую» і «будь ласка»	153
Правило «І для вас напій?» і принципи ввічливого егалітаризму	154
Так говорять бувальці пабу	158
<i>Правила привітань</i>	158
Правила закодованих паб-розмов	160
Правила суперечок в пабі	163
Правило вільних асоціацій	167
Правила паб-розмов та англійськість	170

[ЧАСТИНА ДРУГА]
ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ

ДОМАШНІ ПРАВИЛА	175
Мій дім – моя фортеця: правило оборонного рову та підйомного моста	176
Правила гніздування.....	178
Правило «Познач свою територію».....	179
Класові правила	180
Правила новизни та комплектів	183
Дошка пошани	184
Правило супутникової антени	184
Два слова про ексцентричність.....	185
Як розмовляти про дім.....	187
Правило «Справжнього жахіття».....	187
Розмови про гроші	189
Правила розмов про ремонт	191
Дім і клас.....	192
Правило про нестерпного ріелтора.....	193
Садові правила	195
Не для себе сад плекай.....	196
Правило приязності у садку перед хатою (і метод «губки»)	197
Субкультурна течія: диван посеред саду	198
Формула саду за домом	199
Національна спілка запобігання жорстокому ставленню до садків	202
Класові правила	203
Класові індикатори та похибка на ексцентричність	204
Правило іронічного гнома	206
Домашні правила та англійськість	207
ПРАВИЛА В ДОРОЗІ	213
Правила у громадському транспорті	214
Правило заперечення	214
Винятки з правила заперечення.....	217
Похибка на ввічливість	217
Похибка заради інформації	218

<i>Похибка на нарікання</i>	219
<i>Похибки на телефонні розмови по-страусячому</i>	223
Правила ґречності	225
Правила негативної ввічливості	225
Експерименти зі штовханиною і правило рефлекторного «перепрошую»	226
Правила «дяк» та «бдлска»	230
Винятки до правила заперечення: таксі і роль дзеркал	232
Як правильно стояти в черзі	234
Правило опосередкованості	235
Правило параноїдальної пантоміми	236
Мова тіла і як правильно бурмоситися	237
Правило невидимої хореографії	239
Правило чесної гри	240
Драма черги	242
Дуже англійський триб'ют	243
Автомобільні правила	244
Правило нехтування статусом	245
Класові правила	246
<i>Тест «Мондео»</i>	246
<i>Тест «Мерседес»</i>	248
Як прикрашати і доглядати за автівкою	250
Правило мобільної фортеці	254
Правило страуса	255
Свавілля на дорогах і «Ностальгія за старими добрими часами»	255
Правила ґречності	258
Правила чесної гри	259
ПРАВИЛА РОБОТИ	261
Правила плутанини	263
Правила гумору	265
Правило «Як важливо не бути надто серйозним»	265
Правила іронії та знецінення	268
Правило скромності і реклама в стилі «На тобі, небоже, що мені не гоже»	270
Правило ввічливого зволікання	273

Табу на розмови про гроші	275
Різновиди розмов про гроші	
та Йоркширська інверсія	278
Класовість та рудиментарне правило	
про упередженість до торгівлі	280
Правило поміркованості	284
Помірквані розсудливі міщанські прагнення	285
Впевненість у майбутньому важливіша за веселощі	285
Працьовиті, старанні і ощадливі	286
Чим загрожує надмірна поміркованість	286
Правила чесної гри	288
Правила скигління	289
Плач на ранок понеділка	290
Скарги на час і скарги під час зустрічі	291
Псевдоскигління і правило «От так завжди!»	292
На пиво після роботи	294
Правила корпоративів	297
Правила роботи та англійськість	300
ПРАВИЛА ГРИ	304
Правила приватності – приватні та домашні заняття	305
Дім та сад	306
Як дивитися телевізор	308
Серіальні правила	310
Правила сіткомів	314
Правила реаліті-шоу	318
Правила читання	321
Читання «на троні»	322
Газетні правила	324
Правила інтернету	328
Правила закупів	330
Чоловічі та жіночі правила закупів	333
Ощадливість на закупах	335
Виправдовуватися чи нити? Ось у чому питання	336
Похибка на культуру блінг-блінг	336
Класове питання та шопінг	337
Тест на «Marks&Spencer»	338
Домашні тварини і «ПЕСикет»	340

Помічники та фасилітатори –	
публічні та соціальні заняття.....	347
Правила гри.....	348
<i>Правило тестостерону</i>	348
<i>Метод «помічників та фасилітаторів»</i>	349
<i>Правило самообману</i>	350
Ігровий етикет.....	351
Статеві відмінності та правило «трьох емоцій».....	353
Правило чесної гри.....	354
Правило невдахи.....	357
Клубні правила.....	362
Пабні правила.....	366
Як правильно пити.....	368
Пригощання по колу.....	369
Ти – це те, що ти п'єш.....	375
Як правильно напиватися. «Галасливий,	
агресивний та нестерпний» метод.....	378
Правила гри та англійськість.....	384
ДРЕС-КОД.....	386
Правило про правила.....	388
Правило чорної вівці.....	390
Правило вдаваної байдужості.....	392
Правила бентеги.....	394
Мейнстрімні правила та племінна уніформа.....	397
Правило колективної диференціації.....	401
Правила гумору.....	404
Правила класовості.....	407
Правила молоді та Правила молодьожі.....	407
Класові правила для дорослих.....	412
Жіночі класові правила.....	413
Чоловічі класові правила.....	417
Дрес-код та англійськість.....	423
ПРАВИЛА ЇЖИ.....	424
Правило амбівалентності.....	426

Заборона на надмірну серйозність і правила непристойності	428
Вечеря при телевізорі	429
Правило новизни	431
Скиглити і скаржитись	433
Мовчазна скарга	433
Скарга з вибаченнями	433
Галаслива, агресивна, груба скарга	434
І знову правило «От так завжди!»	435
Кулінарні класові коди	438
Індикатор харчових відхилень	441
Часові та лінгвістичні індикатори: обід, чай чи вечеря?	444
Правила ланчу та полуднання	445
Правила сніданку та чайні вірування	447
Етикет за столом та індикатори «матеріальної культури»	450
Індикатори «матеріальної культури»	453
Як тримати ніж	454
Виделки та Як їсти горошок	454
Принцип «мало і помалу дорівнює добре»	456
Кільця для серветок та інші жахіття	458
Правила подачі портвейну	461
Роль смаженої картоплі	462
Картопля фрі, патріотизм та англійський емпіризм	462
Як ділитися картоплею фрі та Як це стосується товариськості	463
Правила їжі та англійськість	463
ПРАВИЛА СЕКСУ	466
Гумор як колінний рефлекс	466
Правила флірту	469
Тест САС	472
Вечірки та паби	473
Клабери і правило «Будь ласка, тільки без сексу, ми занадто круті!»	474
Флірт на роботі	476
Навчальні заклади	477
Спорт, спортивні клуби, хобі та Правило невмільця	477
Публічні заходи	478

Вечори знайомств, шлюбні агенції та правило «Жодних побачень».....	479
Інтернет та ефект лімінальності	480
Флірт із люб'язності.....	480
Принцип непевності	481
Правила глузів	483
Чоловіки налагоджують дружбу і спостерігають за дівчатами	486
Класові правила	490
Правило класової ендогамії.....	490
Соціальний ліфт нагору	491
Міф про чоловічу суперсилу робочого класу.....	492
І нарешті в ліжку... ..	493
Правила розмов про секс	495
Територія Дикого Поля	496
Дисбаланс у секс-освіті.....	498
З ліжка по-англійськи.....	499
Le Vice Anglais – Англійський ґандж та Правило кумедних дупок.....	499
Сторінка номер три і нееротичні груди	501
Правила сексу та англійськість	503

РИТУАЛИ ПОСВЯТИ

Релігія за замовчуванням.....	506
Правило милостивої байдужості.....	508
Народився, оженився, вмер	512
Правило амбівалентності	513
Народження та ініціація	516
Як говорити про дітей і правило «А мій ще гірший!».....	518
Правило невидимого пубертату	521
«Проба на тривкість»: рік-на-паузу?	523
Студентські ритуали.....	525
Тиждень першокурсника.....	525
Як скласти іспити та отримувати диплом	528
Шлюбні ритуали	531
Табу на розмови про гроші	532
Правила гумору.....	534

Похоронні обряди.....	536
Вівісекція гумору.....	536
Табу на надмірну серйозність та Квота на сльози.....	537
Правило привселюдних плачів.....	540
Календарні обряди та інші ритуали зміни стану.....	541
Роль алкоголю.....	543
Привід до свята і віра в магічну силу алкоголю.....	545
Як святкувати Різдво та Новий рік.....	547
«Різдвяні лементи» і Правило Скруджа.....	550
Подарунки на Різдво.....	552
Переддень Нового року і Правило впорядкованого безладу.....	553
Коми та крапки з комами: другорядні календарні свята.....	554
Відпустка.....	557
Інші ритуали зміни стану – особисті ритуали та неправильні дієслова.....	560
Класові правила.....	562
Обряди робочого класу.....	563
Ритуали низів та серединки середнього класу.....	564
Ритуали верхівки середнього класу.....	565
Ритуали вищих класів.....	566
Правило «без показухи».....	567
Ритуали та англійськість.....	568
ВИСНОВКИ: ЩО ТАКЕ АНГЛІЙСЬКІСТЬ.....	572
Список.....	573
Ядро. Соціальна не-дужість.....	574
Рефлекси.....	575
Гумор.....	575
Поміркованість.....	577
Лукавство.....	578
Світогляд.....	579
Емпіризм.....	579
Песимізм ослика Іа.....	580
Класова зацикленість.....	581
Цінності.....	582
Чесна гра.....	582
Гречність.....	583
Скромність.....	584

Діаграма	585
Причини	588
ЕПІЛОГ	593
ПОДЯКИ	596
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	598